



סדר מועד | מסכת ביצה | י"ט"ה | שבת חול"מ סוכות | י"ג"ט תשרי תשפ"ב (19-25 ספטמבר 2021)
Seder Moed | Masechet Beitzah 19-25 | Shabbat Chol HaMoed Sukkot | 13-19 Tishrei (Sept. 19-25)

חג סוכות אה!!



Daf 19: THANKSGIVING OFFERING

דף י"ט: קרבן תודה

A person who was saved from mortal danger, e.g., someone who has recovered from severe illness or safely traveled dangerous roads, or a person who was imprisoned and then released, were all required to offer a *Korban Todah* (thanksgiving offering). Forty loaves were brought together with the *Korban Todah*, i.e., 30 matzot and 10 loaves of chametz. After the *korban* was sacrificed, the 40 loaves were eaten.

The Talmud states that it was not permissible to offer a *Korban Todah* during *Chol Hamoed Pesach*, because it required offering 10 loaves of *chametz* (leavened bread) and *chametz* is prohibited to eat during *Pesach*. The *Korban Todah* was not even offered on *erev Pesach*, as the eating of *chametz* on *erev Pesach* was only permissible until noon (midday), and there was concern that half a day was not sufficient time to eat the large number of bread loaves required. And indeed, it was necessary to eat all 40 loaves because they were considered to be a constituent element of the *korban*.



מי שנצל מסכנת חיים, למשל, חולה קשה שהתרפא, מי שעבר דרכים מסוכנות וניצל, או מי שהיה בבית סהר במצב מסוכן וניצל משם, צריך להביא קרבן תודה לבית המקדש. יחד עם קרבן תודה מביאים ארבעים חלות; שלשים מצות ועשר חלות חמץ. אחרי שמקריבים את הקרבן, אוכלים את ארבעים החלות.

התלמוד אומר שבחל המועד של פסח אי אפשר להביא קרבן תודה, מפני שעם קרבן התודה מביאים עשר חלות חמץ, ואסור לאכול חמץ בפסח. אפילו בערב פסח לא מביאים קרבן תודה, מפני שבערב פסח מותר לאכול חמץ רק עד תצות (אמצע) היום, וחוששים, שלא יספיקו לאכול כל כך הרבה חלות בחצי יום, והרי צריך לאכול אותן, כי הן כמו קרבן.

Daf 20: THE EXCEPTIONAL QUALITIES OF HILLEL THE ELDER דף כ': מדותיו המפלאות של הלל הזקן

Once, the *tanna*, Hillel HaZaken arrived at the *Beit HaMikdash* on *Yom Tov* with an animal he wanted to offer as a *Korban Olah* (burnt offering). A *Korban Olah* is sacrificed in its entirety on the *mizbe'ach* (altar), leaving nothing remaining to be eaten. For that reason, Shammai maintained it was prohibited to offer a *Korban Olah* on *Yom Tov*, being that it was not possible to eat the meat of this *korban*, and it is prohibited to perform *melachah* on *Yom Tov* unless that *melachah* is necessary for food production.

Hillel HaZaken disagreed with Shammai and held it was permissible to offer a *Korban Olah* on *Yom Tov*. When Hillel HaZaken ascended *Har HaBayit* (Temple Mount), the disciples of Shammai the Elder approached him and asked: "Did you come here to offer a *Korban Olah*? Indeed, you are aware that Shammai says it is prohibited!"

And what did Hillel respond? The Talmud states that Hillel was extremely humble, and did not want to tell them: "I disagree with Shammai! I hold a different opinion regarding this *halachah*!" Therefore, Hillel said: "No. No, I did not come here to offer a *Korban Olah*, but rather, a *Korban Shlamim* (peace offering)."



פעם אחת הגיע התנא הלל הזקן לבית המקדש ביום טוב, עם בהמה שהוא רצה להקריב לקרבן עולה. קרבן עולה – מקריבים על המזבח את בלו, ואין משאירים ממנו כלום לאכילה. לכן סבר שמאי, שביום טוב אסור להקריב קרבן עולה, שהרי אי אפשר לאכול אותו וביום טוב אסור לעשות מלאכות שאינן לצורך אכילה.

הלל הזקן חלק על שמאי וסבר: שגם ביום טוב מותר להקריב קרבן עולה. בשעלה הלל הזקן להר הבית עם קרבן העולה, נגשו אליו תלמידיו של שמאי הזקן ושאלוהו: "האם באת להקריב קרבן עולה? הרי אתה יודע ששמאי אומר שאסור!"

וימה ענה להם הלל? התלמוד מספר שהלל היה עניו כל כך, והוא לא רצה לומר להם, "אני חולק על שמאי!" אלא סבר אחרת! "לכן הוא אמר: 'לא. לא באתי להקריב קרבן עולה, אלא קרבן שלמים'."



Daf 21: A LARGE FEAST FOR NON-JEWISH SOLDIERS

During the Tannaitic era, here was a *tanna* named **Rabbi Shimon the Timnite**. On one holiday, Rabbi Shimon did not arrive at the *Beit Midrash* (study hall). The next day, the *tanna* **Rabbi Yehudah ben Bava** asked him: “What happened, Rabbi Shimon? Why didn’t you come to the *Beit Midrash* last night?”

Rabbi Shimon the Timnite replied: “Yesterday we had tremendous trouble. A military unit arrived in our city, seeking to pillage all of our homes. In order to placate the soldiers, we swiftly slaughtered a calf, and prepared a large feast for them. The soldiers ate until they were full, and then left without bothering us.”

Rabbi Yehudah ben Bava said: “On *Yom Tov*, it is only permissible to slaughter a kosher calf on behalf of a non-Jew, i.e., an animal whose meat a Jew can eat as well. However, it is prohibited to slaughter a *treifah* (non-kosher) calf on behalf of a non-Jew.” Why? **Because on *Yom Tov* it is only permissible to perform *melachot* required “*l’tzoreckh ochel nefesh*” (for the sake of food preparation)—so that a Jew can eat.** Therefore, if the calf was kosher, a Jew could eat its meat as well, and so it would be permissible to perform *shechitah* on that calf on *Yom Tov* — because that *shechitah* would be considered for the sake of the Jew as well.



דף כ"א: הסעודה הגדולה לחילים הגוים

בתקופת התנאים חי תנא ושמו **רבי שמעון התימני**. באחד החגים, לא הגיע רבי שמעון התימני ללמד תורה בבית המדרש. למחרת שאל אותו התנא **רבי יהודה בן בבא**: “מה קרה רבי שמעון, שלא הגעת?”

ענה לו רבי שמעון התימני: “אתמול הייתה לנו צרה גדולה. חיילים גוים באו ורצו לחטוף שכל מהבית שלנו. כדי להרגיע אותם, מהרנו לשחט עגל, הכנו להם סעודה גדולה, והם אכלו ושבעו ויצבו אותנו ולא הציקו לנו.”

אמר רבי יהודה בן בבא: ביום טוב מתיר לשחט עבור גוי רק עגל כשר שגם יהודים יאכלו ממנו, אבל עגל טרפה אסור לשחט לגוי. מדוע? מפני שביום טוב מתיר לעשות מלאכות, רק “לצורך אכל נפש” של יהודי – לצורך אכילה של יהודי. לכן, אם העגל כשר, גם יהודי יכול לאכל ממנו, ומתיר לשחט אותו, כי זה נחשב שחיטה גם לצורך היהודי.



Daf 22: TAKING OF OIL FROM A LAMP BURNING ON OIL

One of the prohibited labors on Shabbat is the *melachah* of “*mechabeh*” (extinguishing). It is prohibited to extinguish fire on Shabbat. Is it permissible to take a little bit of oil from an oil-filled saucer, in which there is a lit wick? The Talmud states that a person who removes oil from a such a saucer violates the *issur* (prohibition) of “*mechabeh*” — because the lamp was meant to remain lit for a certain period and now (once some oil has been removed) the fire will burn for a shorter time.

There is another similar *halachah*, the *melachah* of “*mav’ir*” (kindling fire). Not only is lighting a fire prohibited, but adding oil to a fire is also prohibited, because additional oil causes the lamp to remain illuminated for a longer period of time.

דף כ"ב: לקיחת שמן מנר דולק בשבת

אחת המלאכות שאסור לעשות בשבת היא **מלאכת “מכבה”** – אסור לכבות אש. האם מתיר לקחת מעט שמן מצלוחית של שמן, שבה יש פתילה שדולקת? התלמוד אומר, שמן שלוקח שמן מהצלוחית, עובר על אסור “**מכבה**” מפני שהאש הייתה אמורה לדלק זמן מסוים, ועתה, אחרי שלקחו מהשמן שלה, היא תבער פחות זמן.

ישנה הלכה דומה **במלאכת “מבעיר”** – לא רק להדליק אש אסור, אלא גם להוסיף שמן לנר דולק – אסור, כי השמן שנוסף גורם שהנר ידלק זמן רב יותר.



Daf 23: A SMALL ENCLOSURE

As we learned previously, it is permissible to perform *melachot* on *Yom Tov* "l'tzorech ochel nefesh" (for the purpose of food preparation). However, not all *melachot* are permitted for that purpose. For example, it is prohibited to go to a field to harvest wheat, in order to prepare food from it.

One of melachot prohibited on Yom Tov is "tzeidah" (hunting, or trapping). It is prohibited to hunt living creatures on *Yom Tov*, even if a person desires to eat them. However, in some instances, it is permissible to catch a bird to be eaten on *Yom Tov*, as that capture would not be considered "tzeidah." **Rabban Shimon ben Gamliel** said that if a bird was confined in a small enclosure, one where a person would not require a net or a trap to catch it, and a person is able to merely reach out and grab the bird, it is permissible to do so on *Yom Tov*. Such an act is not considering "trapping" — as the bird is already trapped inside the small, caged enclosure.



דף כ"ג: הכלוב הקטן

ביום טוב מותר לעשות מלאכות "לצורך אכל נפש". לא את כל המלאכות מותר לעשות כדי להכין אכל. למשל, אסור ללכת לשדה לקצר תבואה כדי להכין ממנה אכל.

אחת המלאכות שאסור לעשות ביום טוב היא "צידה". אסור לצוד בעלי חיים, אפילו אם רוצים לאכל אותם. לפעמים מותר לתפס צפור כדי לאכל אותה ביום טוב, והתפיסה אינה נחשבת מלאכת צידה. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר, שאם יש צפור בכלוב קטן, כך שלא צריך רשת או מלכדת כדי לתפס אותה, אלא מושיטים את היד ותופסים אותה, מותר לעשות בן ביום טוב. כי זה לא נחשב שצדו אותה, היא כבר נצודה בתוך הכלוב הקטן.

Daf 24: ACCEPTING A FISH FROM A NON-JEWISH NEIGHBOR IN HONOR OF THE HOLIDAY

On *Yom Tov*, it is prohibited to hunt living creatures. For instance, it is prohibited to catch fish from the ocean. Fish in the ocean are considered "*muktzeh*" (set aside) and are prohibited to be moved because they have no immediate use.

There was a Jewish family that lived in a village primarily inhabited by non-Jews. Over the holiday, one of the non-Jewish neighbors knocked on the family's door and said: "I have brought you a huge fish, as a gift for the holiday. I fished it from the ocean in honor of your holiday. *B'tayavon* (bon appetit!)."

Is it permissible to eat this fish? The Talmud says it is prohibited to eat this fish, as it is "*muktzeh*." The *tanna* **Rabban Shimon ben Gamliel** maintained that if a person does not know when the non-Jew caught the fish, it is permissible to take it and eat it on *Yom Tov*, as it is possible the non-Jew caught the fish before the start of the holiday. In that scenario, the fish would not be "*muktzeh*" at all.

דף כ"ד: דג לכבוד החג מהשכן הנכרי

ביום טוב אסור לצוד בעלי חיים, למשל, אסור לדוג דגים בים. לכן, הדגים שבמים הם "מקצה", אסור לטלטל אותם, כי אין להם שמוש.

משפחה יהודית גרה בכפר של נכרים, ובאמצע החג דופק השכן הנכרי על הדלת ואומר: "הבאתי לכם דג ענק, מתנה לכבוד החג. דגתי אותו בים לכבוד החג שלכם. בתאבון."

המותר לאכל את הדג? התלמוד אומר שאסור, מפני שהוא "מקצה". התנא **רבן שמעון בן גמליאל** סובר, שאם אין יודעים מתי צד הגוי את הדג, מותר לקחת אותו ממנו ולאכל אותו ביום טוב, כי יתכן שהוא צד את הדג עוד לפני החג, והדג אינו "מקצה" כלל.



Daf 25: LAWS OF *DEREKH ERETZ*: DESIRED MODES OF BEHAVIOR

דף כ"ה: הלכות דרך ארץ

One of the types of *korbanot* (offerings) sacrificed in the *Beit HaMikdash* was the *Korban Olah* (burnt offering). Why was this *korban* given the name "*olah*" (burnt)? Because the entire *korban* was burned on the *mizbe'ach* (altar). There are some *korbanot* from which a portion is burned on the *mizbe'ach* and the remainder of the *korban* is eaten by the *kohanim*, or the owner of the *korban*. But the *Korban Olah* burns in its entirety on the *mizbe'ach*.

Nevertheless, the Torah states that before offering the *Korban Olah* on the *mizbe'ach*, the *korban* must be "flayed and cut." The skin of the animal is flayed, the meat is cut into pieces, and only then is the flesh placed on the *mizbe'ach* for sacrifice.



אחד מסוגי הקרבנות שמקריבים בבית המקדש, הוא "קרבן עולה". מדוע נקרא שמו "עולה"? מפני שכל הקרבן עולה על המזבח. יש קרבנות שחלק מהם מקריבים על המזבח וחלק מהם אוכלים הכהנים או בעל הקרבן. אבל קרבן עולה, בלו עולה על המזבח.

ובכל זאת, אומרת התורה, שלפני שמקריבים את העולה על המזבח, צריך לעשות "הפשט ונתוח". מפשיטים את העור של הבמה ומחלקים אותה לחלקים, ורק אחר כך מעלים למזבח את כל החלקים ומקריבים אותם.

With this *halachah*, the Torah teaches us to act with *derekh eretz*, i.e., proper etiquette. From this source, we learn that after an animal is slaughtered it is not proper to grab its meat immediately. Rather, a person must patiently wait until the butcher is able to cut the meat into pieces, and only then may the meat be taken. Moreover, it is inappropriate for a person to guzzle down a large sized drink in one gulp. Rather, a person should drink in a relaxed, calm manner — one swallow followed by another swallow.

בהלכה הזו התורה מלמדת אותנו להתנהג בדרך ארץ, בנמוס. מכאן לומדים, שאחרי ששוחטים בהמה, לא יחטפו ממנה בשר מיד, אלא ימתינו בסבלנות עד שהקצב יחלק את בשר הבמה לחתיכות, ואז יקחו בשר. גם לא ראוי שאדם ישתה בוס שיש בה במות גדולה, כמו בוס של קדוש, בלגימה אחת, אלא ישתה בנחת וברגע שתי לגימות, לגימה ועוד לגימה.

D'VAR TORAH: CHOL HAMOED SUKKOT



דבר תורה: חול המועד סוכות

Prophecy refers to the kingdom of the House of David with the term "*Sukkah*," and God promises — "*Ba'yom hahu akim et sukkat David hanofelet*" (On that day, I will raise up the fallen house of David/ Amos 9:11). Why precisely was the *sukkah* chosen as the image to symbolize the kingdom of the House of David? Indeed, the *sukkah* is temporary and weak compared to any other building. The Maharal of Prague explained that it was precisely the temporary nature of the *sukkah* for which the house of David was likened to it. When a building made of stones collapses and falls, it is difficult — often impossible — to rebuild. To reconstruct a stone building, it is necessary to remove the remains of the building and start erecting a new structure. However, the *sukkah* is special in that, even if it fell or was dismantled, it can be rebuilt quickly. Thus, the Prophet encourages the house of Israel, and says that in the face of every difficulty and failure that will come, they are assured that they will always rise again and stand strong. Using this analogy, the prophet Amos reassures and encourages the House of David and says that in the face of every difficulty they encounter, the Kingdom of David will assuredly return and rise again.

הנבואה מכנה את מלכות בית דוד בשם "סכה", והקב"ה מבטיח — "ביום ההוא אקים את סכת דוד הנפלת" (עמוס ט, יא). מדוע נבחרה דוקא הסכה כדמוי למלכות בית דוד? הרי הסכה היא ארעית וחלשה לעמת כל בנין אחר? המהר"ל מסביר שדוקא ענין ארעייתה של הסכה הוא יתרונה והוא הסכה בגללה דמו את בית דוד אליה. באשר בנין העשוי מאבנים קורס ונופל — קשה עד כמעט בלתי אפשרי לבנותו מחדש, יש צורך לסלק את שאריות הבנין ולהתחיל לבנות מבנה חדש. לעמת זאת הסכה מיחדת בכך — שגם אם היא נפלה או פרקה — נתן להקמה מחדש, ובמהירות. כך מעודד הנביא את בית ישראל ואומר — כי אל מול כל קשי ונפילה שגיעו מבטח להם כי לעולם הם יחזרו לקום ולעמד.